

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10² kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo! Ujudo vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— | Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziiramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

„Kdo seje prepri?“

I.

Napisavši par člankov pod gorenjim naslovom, sprožil je klerikalni dnevnik zopet baterijo svojih lesenih in vrhu tega slabo basanih topov. Škode ni napravil nobene, uspeha tudi ni dosegel, zato bi mi lahko prav mirno molčali o tem najmlajšem proizvodu neimenovanega klerikalnega člankarja. A ker bi se nasprotna gospoda utegnili košatiti, da nam je s svojimi članki sapo zaprla in ker preobrača nekoliko prevelike kozolce, treba vender, da jo zavrnemo, kakor se jej spodobi.

Ne zdi se nam potrebno pretresati, je li uprašanje „Kdo seje prepri?“ sredi boja toli pereče, mislimo pa, da bi bilo važneje uprašanje, kdo je prepri pričel. In baš poslednje uprašanje utegnili bi za „Slovenca“ biti jako kočljivo in sitno, kajti ako se v zrcalo pogleda, vidi na svojega obličja potezah, da on sam ni nič drugega, nego pravi pravcati patvor, da so ga roditelji njegovi samo

zaradi tega postavili v svet, da zgago dela in neti in širi prepri. Odkar je klerikalni dnevnik brati začel, pričel se je tudi razpor mej poprej soglasnim duhovniškim in posvetnim razumništvom in razkol se je s pomočjo „Slovenca“ širil in se še širi, kakor znani divergujoči črti, brez upanja, da bi kdaj zopet skupaj prišli.

Brez upanja? Da, brez upanja, dokler se sedanje razmere in osebe na klerikalni strani korenito ne premene! Dokler imajo sedanje osebe klerikalno krmilo v rokah, na preobrat niti misliti ni, ker je njih nadutost, slavo-hlepnost in nestrpnost tolika, da ni več prostora hladnemu razumu, najmanj pa spravljivosti.

Le poslušajte, kako si bijejo na prsi, češ, konservativna stranka ima korenine svoje v narodu. Imela jih je, dokler je bila zares konservativna, a ti časi so že prošli. Sedaj, ko je jezuitsko, machiavellistično-klerikalna, ko se je tako na zlo prelevila, izgublja vedno več svojega upliva in doba ni več daleč, ko bodo gospodje izpoznali, da so si sami presekali vejo, na kateri so stali. Naše ljudstvo je prebrisano, zato nič ne pomaga lagati, da se ves „boj suče proti duhovnikom ali klerikom in onim možem, ki duhovnikom še priznavajo pravico, govoriti ne le na leci, temveč tudi v javnem življenju“. Z obema rokama se otiplje lokava zvijača, s katero se hoče ponarejati resnica in slepiti občinstvo, katero pač dobro ve, da nihče duhovnikom ne omejuje pravice, govoriti na leci in v javnem življenju, da pa vsak pošten in redno misleč človek obsoja brezskrajno razposajenost nekaterih kapelanov hujskačev, ki zlorablajo leco in božje hrame in so v tem oziru tako brezstidni, da so nekateri mej njimi že s kazenskim zakonom prišli navskriž.

Klerikalni člankar, ki evfemistično trdi in morebiti celo sam veruje, da ima konservativna stranka korenine svoje v narodu, imenuje našo stranko tuje seme, češ ideje, ki nas vodijo, zatrosili so v nas nemško-liberalni listi. To je stara basen, katero pogrevajo klerikalci že leta in leta, dasi sami

dobro vedo, da je ničeva. Zato so si tudi v pomoč poklicali „Slovenski Svet“, ta naj dokaže, kar sami ne morejo. Rečeni list je nedavno pisal: „Tudi mi ni umevno, zakaj se liberalci zovejo za narodno stranko; niti liberalizem ni proizšel iz bistva slovenskega naroda, nego je importovano nemško blišče, niti narod jih ni izbral za svojo stranko, kar vsaj nekoliko dokazujejo poslednje volitve v dunajski parlament. Slovenski liberalci niso tovariši ni srbskim liberalcem, kajti k tem pripada kot jeden iz najvidnejših članov sam metropolit Mihail, človek v najvišji stopnji pobožni in goreči zaščitnik vere svojih pradedov. Tudi se ne dajo primerjati slovenski liberalci z angleškimi. Slovenski liberalizem je zmes slovenskega duha z nemškim verskim ravnodušjem, dasi oni ne priznavajo tega, odkar so jim izpodletele prve poskušnje pred dobrimi petnajstimi leti“.

Ker treba na to obširneje odgovarjati, storili bomo to v prihodnjem članku.

Družbe sv. Cirila in Metoda VI. redna velika skupščina

v Kamniku dne 23. julija 1891.

(Dalje.)

31. Ženska podružnica v Trstu: dr. Truden, Vatroslav Počivalnik.

32. Moška podružnica v Trstu: dr. Truden, Prof. Mohar, Anton Žlogar pooblaščenec.

33. Podgrad v Istri: Slavoj Jenko, deželni poslanec, Ivan Benedik, župnik v Brezovici, Anzelm Zajec, duhovnik v Slivjah.

34. Gorenjska dolina v Kranjski Gori: Prof. S. Rutar, pooblaščenec.

35. Škofja Ves pri Vojniku: Fr. Ferencak, župnik

36. Šentpeterska v Ljubljani: Drž. posl. Povše. Oskrbnik J. Poljanec. Anton Koblar, arhivar. V. Vodnik. Zmagoslav Rohrman, tovarnar.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Vrstniku mojemu, ki tam nekje na Valvazorjevem trgu v svoje tepke senci svoje listke krpa, se izvestno bolje godi, nego meni. Jaz v obče nesem prijatelj tepkam, kamo-li, da bi polegali v njih senci v vednem strahu, da mi zdaj pa zdaj sočna tepka pade na nos. Ker vrhu tega pri naši hiši tepk sploh ni, nimam najmanjše prilike polegati pod njo. Zato sem vzel si pot med noge in odšel pogledat, kako je kaj po letoviščih in kje je kaj novega.

Po kratkem pregledovanju sem se preveril, da bi lahko bilo več tujcev v naših krajih, a čuditi se je, da jih je sploh še toliko, zlasti v nekaterih letoviščih, kjer se za tujcev ugodnost in komfort prav nič ne stori. In tacih letovišč je le preveč. Poleg teh je pa še par družih, kjer so cene tako visoko navihane, da bi gostje morali biti sami Rotšildi, da bi mogli poravnati račun brezozirnega krčmarja, ki za stanovanje in hrano zahteva toliko, kolikor baš potrebuje. Glede komforta in glede cen je skrajni čas, da se kaj stori, sicer bodo tujci prekrasno gorenjsko stran zares začeli puščati na stran in s tujci umaknil se bode tudi dobiček.

Iz Kranja, kjer sem se na kolodvoru divil vitki stavbi Eiflovega stolpa „en miniature“, po-

tegnil me je parni stroj proti Radovljici in imel sem priliko preveriti se, da je most čez Savo pred Radovljico izvestno tudi že nervozen, kajti vozili smo se polagoma in jako oprezno čezenj. Za strah, kar smo ga prebili, odškodoval je vsaj mene v Radovljici neizogibni „Ringelspiel“, ki je vse mesto spravil pokonci. Ne da bi bil prijatelj takim napravam v obče, gledal sem vender z zanimanjem, kako so Radovljiške krasotice in device v septembru druga pred drugo žarnih lic vozile se na okolu, češ: kdor rad pleše, zanj je vsaka godba dobra. Nežni spol v Radovljici ima sedaj posebno dobre čase, kajti tudi vojaki so v mestu in pri pogledu na lične uniforme ženska srca kaj hitro utripajo, za civiliste se pa barometer grozno znižuje, — kar pozabljeni so.

Jesenice na Gorenjskem so lep kraj, žal, da v zadnji čas neso baš ugodno zaslule. Ne le da obrtna družba kranjska slovenske delavce pritiska in ožema, čujejo se tudi jako odurni glasovi o tamošnjih uradnikih, ki so prišli iz nemške svoje domovine, kjer kultura raste, kakor v nas koprive, semkaj k nam za kruhom, a so mesto kulture prinesli nam nenravnost in pohujšujejo naš vrlj rod. Jeden teh junakov, zloglasni Brenning, sedaj pod sodnijskim ključem premišljuje našega kazenskega zakone določbe. Čes tri tedne bode prost, ne da bi se mu bilo bati zlih posledic. Gospod Luckmann za svoje ljudi očetovsko skrbi. Zato je Brenningu

dal razumeti, da na Jesenicah ne more več služiti, a skrbi naj, da bode s kom na kaki drugi fužini menjal in potem bode vse zopet gladko in v redu. Tu nastane pač uprašanje, kako bi se bilo postopalo, da je kak Slovenec zagrešil to, kar je Brenning? „Ja, Bauer, das ist was anderes!“

V „dolini“ proti Korenu opazil sem, da so nemški Korošci zopet začeli pošiljati svoje sinove na Kranjsko učiti se slovenščine. V Kranjski gori sta hkratu dva koroška dečka, jeden iz Beljaka, drugi iz Trebiža, da se naučita slovenski, ker sta njih očeta, jeden strojar, drugi mesar, spoznala potrebo znanja slovenščine. To je pač najtočnejša ilustracija, kako slabo je na koroških šolah za pouk slovenščine skrbjeno in da politiška strast ruši zdrava pedagogiška načela. Odlični gospod v Celovci, ki se tako rad sklicuje na besede kacega posamičnega mitičnega kmeta, (katerega ime in bivališče še nikdar povedal ni), naj bi si to „ad notam“ vzel. Ako mu drago, naštejem mu še par jednacih slučajev, da so koroški dečki poslani na Kranjsko, da se slovenski uče. Preprosti ljudje so pač bolj praktični, nego gospodje pri zeleni mizi.

Zadnjič sem čital v klerikalnem dnevniku vrsto člankov z naslovom: „Kdo seje prepri?“ Čitajoč je — sem si mislil, da ima dotični člankar na dan najmanj štiriindvajset ur prostih, ker tako na široko razmotava to uprašanje. Mož menda sam ne ve, kaj hoče, zato se uprašanju samemu oprezno ogiblja in

37. Ženska šentpeterska v Ljubljani: gospa Marija Poljanec z gospico hčerko. Gospici Povšetovi.

38. Prva Ljubljanska: dr. Stor, odvetnik. Ravnatelj A. Praprotnik. Prof. dr. Požar. Prof. Bartelj, Prof. Petelin.

39. Šentjakobsko-trnovska v Ljubljani: Ign. Žitnik, deželni poslanec. Anton Žlogar, pooblaščenec.

40. Kropinsko-Kamnogoriška-Dobrovska: Valentin Alijančič, župnik.

41. Pivška na Krasu: Ignacij Žitnik, pooblaščenec.

42. Kostanjevica: dr. Vošnjak, pooblaščenec.

43. Šoštanj: dr. Vošnjak, pooblaščenec.

44. Mokronog: Župnik I. Virant.

45. Kobarid: Prof. Rutar, pooblaščenec.

46. Metlika: Ant. Žlogar, pooblaščenec.

47. Škofja Loka: Lovro Sušnik.

48. Vrhnika: Župnik Jos. Škofic.

49. Na Greti: Vatroslav Počivalnik.

50. Sv. Ivan pri Trstu: Vatr. Počivalnik. Prof. Mohar.

51. Poljanska dolina: Župnik Jern. Ramoveš.

52. Zidani Most: M. Medved, pooblaščenec.

53. Kranj: Notar Globočnik. P. Majer, Ivan Rakovec.

54. Cerklje: Gospa E. Vavken-ova. And. Vavken. Fr. Krek. Radoslav Hočevan.

55. Apače: I. Šervicelj, knezoškof. svetnik.

56. Ptuj: o. Alfons Svet.

57. Gornji Grad: Dekan Franc Dovnik.

58. Celje: Dragotin Hribar. O. Alf. Svet, pooblaščenec.

Izmej gostov pri zborovanju ali pri banketu: Profesor Blaž Krajgar iz Koroškega, dr. I. Bauer, vseučilišni profesor iz Zagreba, Janko Kersnik, deželni poslanec in graščak z Brda. Srečko Stegnar, deželni poslanec iz Ljubljane, dr. Janežič, odvet. kandidat iz Pulja, St. Jenko, deželni poslanec iz Istre, sodnik Jul. Polec, Kamniški župan Josip Močnik, dr. Dereani, okrajni zdravnik, dr. Homan, okrajni zdravnik, dr. K. Triller odvetn. kandidat, — Jos. Fajdiga, osnovatelj Kamniške podružnice.

Gospa in gospice: Lini Dralk-ova, Kristinica Janežič-eva, Režika Karolnik-ova, Mici Koželj-eva, Barbika Medved-ova iz Kamnika; Tereza Svetčeva, Ljudmila Roblek-ova, Marija Koblar-jeva s hčerjo Vekoslavo, Ljudmila Koblar-jeva, Josipa Segova, Amalija in Alojzija Hutter-jeva, Helena Bevk-ova, Milana Beneš-eva iz Litije; Blagorodica in Julka Vavken-ova iz Cerklje, Ana Lah-ova, M. Marovt-ova, M. Lenčeva, Tinica Zadnikar-jeva iz Ljubljane; M. Jamšek-ova iz Domžal; Darinka Bradask-ova, Urbanka in Viktorinica Prevčeva iz Kranja.

Župniki in kapelani: Mihael Saje, I. Ambrož, Jos. Zelnik, Frančišek Ks. Bajec iz Washington Catholic-University, Radoslav Kra-

kupiči očitane na očitane, psosko na psosko, kakor je dandanes mej „brumnimi in bogaboječimi“ ljudmi splošna moda.

Jaz se s člankarjem ne bodem ravsar, ker se mu bode izvestno nad črto posvetilo, a ne morem si kaj, da bi tem povodom ne objavil dogodbe, ki se je nekoč pripetila v naši beli Ljubljani.

Ko je sv. Miklavža semenj bil še na Mestnem trgu, zgodilo se je nekoč, da je mej pozlačenimi škofi, češpljevimi dimnikarji in brumnimi nunami bil na prodaj posebno velik parkelj, ki je imel to posebnost, da je z rokami in nogami mahal in ruideči jezik daleč pomaljal iz ust. Nek gospod, ki je imel precej hudega psa, hotel si je tudi ogledati semenj. Nesreča nanese, da baš tedaj, ko gospod s psom koraka mimo, parkelj z nogami in rokami začne mahati in pomaljati jezik. To je bilo psu preveč. Zakadi se vanj, vrže parkelj na tla in mu iztrga par kosmov kožuhovine. Zdaj je bil ogenj v strehi. Lastnik parkelja zahteval je odškodnino, lastnik psa je ni hotel dati in ostro besedičenje zbralo je hipoma polno množico okolu prepirajoče se dvojice. Tudi občinstvo bilo je dvojnega mnenja in kdo ve, kakšen bi bil konec, da se ni oglasil mlad Salomon v podobi črevljarskega vajenca, ki je prav glasno zakričal: „E kaj bi se pričekali? Jaz sem videl, parkelj je začel!“ Na to homeričen smeh, katerega se tudi lastnika psa in parkeljna nesta mogla ubraniti — in pravda bila je rešena, s.

njec, Simon Robič, Alojzij Stare, Martin Molek, Matija Absec, Jak. Strupi, F. Perne, V. Počivalnik.

Profesorji in učitelji: Simon Rutar, dr. Požar, M. Karlin, I. Macher, A. Bartelj, M. Petelin, Val. Burnik, L. Stiasny, A. Stefančič, J. Janežič, Janko Toman, L. Ravnikar, I. Praprotnik, Andr. Vavken.

Meščani, trgovci itd.: J. R. Hočevan, Fran Tončič, I. Železnikar, Ivan Karolnik, Fran Brgant, M. Vogt, M. Debevec, Fran Orehek, Franjo Majdič, Janko Grašek, Slavoj Kronabetvogel, Eduvardo Rabič, Ivan Rakovec, Ivan Tomažič, Janko Pohlin, Josip Stadler, Ivan Gostič, I. Grašek, Matej Humar, Fran Tomec, Tone Pintar, Fran Fišer, Dragotin Pohlin, L. Sušnik, I. Filec, I. Vremšak.

V obče je bilo od Litije čez 30 udeležnikov s posebnim „pevskim zborom.“

Več zastopnikov narodnih društev in slovenskega časništva i. dr. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 1. avgusta.

Dr. Smolka

predsednik poslanske zbornice obolel je še mej zadnjim zasedanjem jako nevarno. V Bad-Gasteinskih toplicah okrevaj je povsem in dne 30. t. m. odpotoval v Krakov.

Marki Bacquehem

naš trgovinski minister, potuje, kakor smo že imeli priliko poročati, v Bukovini in v Galiciji. V četrtek jutraj došel je marki Bacquehem v Lvov in sicer v spremstvu ministerijalnega svetnika dr. Körberja. Na kolodvoru vsprejel ga je namestnik grof Badeni z mnogimi vladnimi uradniki in drugimi oficijelnimi zastopniki. Minister vsprejel je mnogo deputacij, ogledal vse javne zgradbe in zavode in se osebno osvedočil v mnogih potrebah, katere se sicer vedno naglašajo ali katerim opomoči z ozirom na stanje državnih financ ni lahko mogoče. — Minister odpotoval je še taisti dan v Lancut, kjer bode gost grofa Potočkega.

Mladorusko društvo

„Narodna Rada“ sklicalo je na dan 6. avgusta velik shod v Turko, kjer bode pogovor o političnem položaju in o parlamentarni konstelaciji. Posebno zanimiv utegne biti pogovor, kako bode Mladorusom postopati nasproti Poljakom.

Iz ogerske zbornice.

V ogerski zbornici bila je govorica, da je grofa Szaparyja ostri govor imel namen pridobiti skrajno levico in nje pristaše za kompromis, katerega jim je zdaj ponudil. Koj v terek sklical je ministerski predsednik načelnike vseh parlamentarnih frakcij na posvetovanje in jim stavljal konkretni predlog: zbornica naj vsprejme prvih 25 §§. predloge a potem bi se odločila do jeseni. Načelniki klubov so obljubili uplivati v tem zmislu na svoje stranke.

Nemci v Budimpešti.

Afere zaradi nemškega gledališča v Budimpešti še ni končana. V poslanski zbornici interpelovali so ministerskega predsednika pooblaščenca vseh opozicijskih frakcij. Zdaj se je pa proizvedelo, da se je odposlala cesarju Viljemu jednaka prošnja kakor našemu cesarju in da je on baje določil za to svrbo večjo vsoto. Stvar je sicer dosti neverjetna, nemogoča pa vendar ni.

Poneverjenja v Črnovcih.

Velikanska poneverjenja, katere so se razkrila v Črnovcih, vzbujajo silno senzacijo. Povod nakratnemu preiskovanju je bila brezimna denunciacija, katere je došla ministerstvu neposredno iz Humora. Kolikor se je moglo dosedaj dognati, prevarjen je erar za več nego jeden milijon goldinarjev. Suzavskega carinskega nadzornika pripeljali v Črnovce v zapor. Jeden že prej zaprtih uradnikov obesil se je v jetnišnici.

Vnanje države.

Iz Kronstadta.

Poset francoskega brodivja torej vendar ne bode brez vseh praktičnih posledic, kakor se je sodilo iz početka. Rusija dovolila bode baje Franciji jako znatne olajšave glede importa v južnoruska pristanišča, a Francija določila bode za indijsko žito visoke carine, da s tem pomore ruski trgovini z žitom. Izmej podrobnostij, katere se poročajo iz Peterburga, omenjena bodi nastopna mična dogodba: Nekdo uprašal je priprostega francoskega mornarja, kaj si bode kupil za spomin teh dnij. Mornar je na to odgovoril, da rusk abecednik za svojega sina. „Želim“ rekel je mož, „da se bode zahvalil Rusom v ruskem jeziku za gostoljubnost, katero so izkazali njegovemu očetu.“ — Ruske dame sklenile so pokloniti vsaki ladiji ruskega brodivja brisače, obšite v staroruskem stilu, a dame francoske kolonije v Peterburgu naredile bodo jednak dar ruskim ladijam.

Kralj Aleksander

došel je dne 29. t. m. v Moskvo in bil slovesno vsprejet. Kralj Aleksander stanuje, kot carjev gost, v Kremlju.

Ruski židje.

Ruski uradi ob gališki meji dobili so iz Peterburga strogi ukaz, zabraniti uhod vsakemu ruskemu židu, naj se vrača prostovoljno ali ne. Ob jednom izdala se je naredba, da na reklamacije avstrijskih uradov zaradi židov ni dajati odgovora. Vsi oni židje, katere bodo torej oblasti hoteli odgnati, ostali bodo brez dvojbe nam.

Iz Pariza

došla poročila javljajo, da je naučni minister Bourgeois v slovesnem svojem govoru pri sklepu šolskega leta Pariškega liceja rekel mej drugim: „Francija ne želi drugega, kakor živeti v miru z vsemi narodi; sedanje vojaško stanje je protivno našim željam a uporabljali je bodemo le, da branimo pravico.“

Nemške finance.

Tekom letošnjega leta porabilo se je na Nemškem v vojaške potrebe že za 16 milijonov mark več nego je bilo proračunane. Te troške prouzročila je baje hrana vojakov, kajti tržne cene žita so se močno zvišale, a kakor vse kaže, se bodo še bolj.

Govor Salisburyjev.

Slovesne izjave Salisburyjeve najvažnejši odstavek je brez dvojbe oni, kateri pojašnjuje tega državnika nazore o orijentskem uprašnji. Salisbury je rekel: Večnih težav, katere prouzroča orijentsko uprašnje, še vedno ni konec, a vendar je upanje, da se bodo dale ugodno rešiti in to s pomočjo napredujočih dveh držav, o katerih civilizatorskem uplivu si mnogo obečam, namreč Egipta in Bolgarija. V Egiptu je to zaluga vladarjeva, v Bolgariji pa vzbujanje naše občudovanje značajnost naroda, akopram gré i tu vsa čast državniki spretnosti vladarjevi in njega pogumnemu in vztrajnemu izpolnjevanju prevzetih dolžnostij. Bolgarija preskočila je takorekoč oni stadij, katerega je prebiti vsem narodom neugodnega geografskega položaja. Ustopila je v svet zrela in dovršena in to nam je porok, da se bode rešilo iztočno uprašnje tako, kakor se nadejajo vsi, katerim je pri srci človeška sreča, civilizacija in napredek.“ Kakor svedočijo te besede, ni vse kleno zrno, kar govoré veliki državniki, vsaj nam se vidijo te fraze zelo obrabljene.

Dillon in O'Brien

iraka poslanca zapustila sta včeraj Dublinski zapor, kamor sta bila odvedena pred kratkim zaradi ščuvanja proti obstoječim javnim uredbam.

Dopisi.

Iz Kranja 31. julija 1891. [Izv. dop.] —

In causa „palica v šoli“ prepustilo je sl. uredništvo „Slovenskega Naroda“ zadnjo besedo dopisniku. Rade volje uporabljamo to prijaznost, ker nam je na tem, da se izve odkrita resnica. Evo torej stvarnega odgovora na v št. 170. „Slov. Naroda“ priobčeni popravek g. Ivana Lavrenčiča, mestnega kapelana v Kranju.

Nikdo ni trdil, da je preč. g. Ivan Lavrenčič pisal uvodni članek v „Slovenca“ št. 164. Popravek ta je torej celo nepotreben in nestvaren. Če se pa njegovo ime slučajno z isto črko začneja, ki je stala pod omenjenim uvodnim člankom, pa ne moremo nič za to, ker to ni naša krivda. — Nikdo tudi ni pisal, da preč. g. Ivan Lavrenčič ne daje živih vzgledov dobrega verskonravnega življenja. Torej je tudi ta popravek odveč. — Sploh pa to dvojje ni nikakoršnega meritornega pomena za glavno stvar, katero bomo nižje primerno razjasnili. V postranske stvari se torej ne spuščamo. Res pa je, da je šolarček Š. vzbudil jezo preč. g. kateheta Ivana; in ta jeza bila je strastna, sicer bi ne bil kaznoval dečka tako „neškodljivo in otroško“, kakor se razvidi iz zadnjega dopisa in spodaj navedenega.

Res je tudi, da je preč. g. Ivan Lavrenčič dečka najprvo po glavi očesal z roko in to ne ravno prenežno. To smo pripravljani dokazati. Če pa tako dejanje in pozneje opisano tepenje s palico ni surovo in brutalno početje, potem pa sploh ne vemo, kako razume „lepi“ sedaj pač „grozni“ g. Ivan te besede. Morda je kitajski „harakiri“ tudi neznatna, otroška in neškodljiva kazen, ka-li?

Res je, da ni res — in to tudi mi popravljamo in skesano obžalujemo svojo zmoto — „da se je morala žrtva zlekčiti po trebuhu na tla“. Res pa je, in za to imamo dokaze, da je moral šolarček Š. na povelje preč. gospoda kateheta Lavrenčiča poklekati in upreti se z rokama na tla, da prejme odkazano mu protizakonito kazen. Kako se je izvršila le-ta, povedali smo zadnjič, omenili

Dalje v prilogi.

pa bodemo tudi še danes s primerno natančnostjo. Ker je torej stvar v jedru taka, kakor smo zadnjič pisali, je popravek nestvaren in odveč.

Res je, da ni res, da se je katehet spremenil v profosa. Res pa je, da je izvrševal tak posel, kateri spada v profoški „metier“ in — „po njihovih delih jih boste spoznali!“ Tudi ta popravek je bil nepotreben in brez pomena.

Res je in odločno trdimo to i danes, — in to je „punctum saliens“ celega dopisa, katerega se je zljubilo g. Ivanu Lavrenčiču popravljati — da je spravi blagi g. katehet svojo palico v tako neprijazno dotiko s šolarčkovim sedalom, da je imel deček po polegli hudi uri na treh mestih prebito kožo, spodnjo obleko krvavo in neznosne bolečine. Zaradi boljše natančnosti pa bodi še povedano, da so se na dečka razmrcvarjenem sedalu še teden dni po tepežki držale hraste kot viden znak in nasledek surovega in brutalnega početja blagega g. kateheta Ivan Lavrenčiča. Ravno tako bodi zaradi ljube natančnosti povedano in opisano, kako je bil deček tepen. Kakor že rečeno, moral je deček poklekniti in z rokama upreti se na tla, da spravi sedalo svoje v primerno pozituro za tepež. Da deček ne uide ali da zadobi izvrševalec nemilostne kazni boljšo oporo, ali v kateri si že bodi drugi namen, spravi je preč. g. Ivan jedno svojo roko v stalni kontakt z dečkovim hrbtom, z drugo roko pa je dvigal in nízal kruti „mandelc“ nad dečkom ter ga z istim mazal po že večkrat označenem neizrekljivem delu njegovega telesa. Res je torej, da je gosp. Ivan Lavrenčič, mestni kapelan v Kranji, kot katehet v pouk in vzgojo izročnega mu dečka v šoli s palico surovim načinom tepel, ko ga je že prej z roko po glavi večkrat obrsnil.

Konečno je pa tudi res, da je v praksi lepega g. Ivana kot kateheta dobiti več enakih slučajev. Saj je vender — in upamo, da se bode „lepi“ g. Ivan na to tudi spominjal, če ga spomin še ni zapustil — še istega dne — bilo je 8. julija 1891 — še 5 drugih dečkov istega razreda Kranjske mestne šole krivilo se pod britkim „štaberlom“ blagega g. kateheta Ivana Lavrenčiča. To lahko dokažemo, kakor tudi nismo v prav nobeni zadregi še več enakih slučajev bodi si tostran, bodi si onostran Kokre predložiti sl. občinstvu. Sicer pa o tem že čivkajo vrabci po Primskovskih, in Čirčiskih strehah — stvar je torej notorična!

Popravljaivec preč. g. Ivan Lavrenčič prizna konečno sam, da je šolarček Š. vzbudil njegovo skrajno nezadovoljnost in prizna tudi, da je dečka kaznoval na neškodljiv način (tako se mu torej zljubi svoje nemilo početje milo opisavati). — Kako ga pa je kaznoval, smo že določno povedali. Pripravljeni pa smo tudi to svojo trditev dokazati in sicer v prvi vrsti s celim II. razredom Kranjske mestne šole, pro secundo pa zapriseženim pričevanjem roditeljev trpinčenega dečka Š. — Seveda bode v takem eventualnem slučaju izpraševala dečke II. razreda pristojna oblast, ne pa prečastiti g. Ivan Lavrenčič v polni svoji dozdevni šolski oblasti. Istotako bode, če bo treba, le pristojna oblast sodila o resničnosti in popolnem poštenju navedenih prič. Zaradi tega pričakujemo mirnim srcem take eventualitete; dokazilne moči zapisnika učiteljske konferencije z dne 20. julija t. l. pa ne potrebujemo in to ravno vsled tega ne, ker imamo drugih živih dokazil.

Kaj je deček Š. storil, ali kaj je počenjal, da je bil na označeni surovi način kaznovan, pa je celo vse jedno in nikakor ne opravičuje in ne zagovarja brutalnega čina preč. g. Ivana Lavrenčiča. Kajti ta čin je sam ob sebi ne glede na vzrok, prestopok šolske postave, katera mu mora kot učitelju veronauka sveta biti; ta čin je pa tudi prestopok proti telesni varnosti v smislu obstoječega kazenskega zakonika, čegar določbe respektovati mora tudi „lepi“ g. Ivan kot državljani! — In tega dvojnega prestopka se preč. g. Ivan Lavrenčič ne bode opral s tem, da se skriva za šolarčkov dozdnevno pregreho, če se pri 7—8 letnem dečku sploh o dušo in telo razdevajočem grehu govoriti more.

Pač bi jo bil bolje in pametneje pogodil preč. g. Ivan — osebno v svojem poklicu kot svečenik in katehet — če je deček Š. v istini kaj pregrešnega storil, kar pa, kakor rečeno, pri dečkū tako nežne mladosti ni domnevati — da je istega pozval k sebi, ga posvaril očetovsko in poučil ljubeznivo, sploh se pa držal vodila: „Estote humiles atque mites!“

Če povzamemo torej vse to, moramo se v istini čuditi, kako se more „Slovenec“ iz Kranja poročati, da je dopis v št. 167. „Slovenskega Naroda“ le izrodek zlobne in maščevalne domišljije (sic!). Navzlic temu je pa venderle res in drži kot pribito, da je preč. g. Ivan Lavrenčič šolarčka Š. surovim načinom v šoli pretepal. Nikakor torej ne bode „slepe strasti, surovosti in brutalnosti“ nam vtikati za klobuk, vsled česar vračamo le-ta slabi dovtip popolnoma neporabljen z „dopisunom“ in „brezvestnim obrekovalcem“ vred njegovemu duševnemu očetu. Proti zadnjima psovkama pa tudi protestujemo; kdor piše resnico, ta ni dopisun, še manje pa brezvesten obrekovalec. Zapamtite si torej preč. gospoda pri „Slovenec“ z Vašim poročevalcem vred, da s takimi imeni ni meni nič tebi nič streljati v zrak, in to tudi pogojno ne, ker se tako početje niti z najnavadnejšega neotesanca preprosto oliko ne strinja. Sicer Vam je pa to navada, da onega s psovkami in neosnovanim zmerjanjem obkladate, ki Vam tu pa tam malo na prste stopi. Pač žalostno orožje!

Na to, kar „Slovenec“ po besedah svojega poročevalca iz Kranja še dalje prinaša v svoji št. 168., da je dečkove bolečine porodila le zlobnost hudobnih ljudij, dalje na zelo nerodno pripovedko, „da je dečka morda tudi kdo drugi navlašč ranil, za kar pa „gospod ni odgovoren“, kakor tudi na vse ostale druge neslane čenčarije, se nam pa ne vidi vredno, da bi odgovarjali.

Kar smo pisali, pri tem ostanemo, ker pisali smo resnico. Žalostno je pa le to, da sem ter tam resnica „v oči kolje“. Toda preverjeni smo, da mora naposled venderle resnica priboriti si zmage venec in to vzlic jalovemu načelu: „Si fecisti, nega!“

Iz Dobrepolj 28. julija. [Izv. dop.] Na moj dopis v 159. šte. „Slov. Naroda“ z dne 16. julija t. l. oglasil se je takoj nekdo z Gorenjskega. Ne vem, je li g. dopisnika ta naša zadeva tako briga, ali pa je bil od g. Dobnikarja — kateri se menda ni čutil zmožnega odgovoriti mi — naprošen, zagovarjati ga pred svetom. Sicer pa stvar ostane stvar, naj piše ta ali oni gospodov iz vrst klerikalne stranke.

G. dopisnik izjavlja misel, da je menda urednik „Slovenec“ moj dopis pregledal ali pa se mu je zdel premalo važen, da bi ga primerno osvetlil. G. dopisnik pa ima menda bolj rahlo čuteče živce in boljše oči in torej mojega dopisa ni mogel pregledati. Videl pa ni — ali bolje — ni hotel videti vsega, ker posnel je in govori samo o prvem delu, mej tem, ko o drugem delu, v katerem je jasno in dokazljivo označeno delovanje gosp. Dobnikarja, molči in ga menda prikriva s plaščem svoje brezmejne krščanske ljubezni.

G. dopisnik mi očita, zakaj nisem oporekal, če notica v „Slovenec“ ni bila resnična. V tej zadevi pa se obrnite, gospodine, do urednika „Slovenčevega“ in ga blagovolite prašati, zakaj ni mojega popravka priobčil. S pričo lahko dokažem, da sem koj, ko sem o omenjeni notici zvedel, poslal „Slovencu“ sledeči popravek:

„Opiraje se na § 19. tisk. zak. zahtevam, da sledeči popravek v prvi prihodnji številki priobčite: ni res, da bi bil šolskim otrokom prepovedal, gredočega iz šole, pozdravljati me s krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“; res pa je, da sem prepovedal pozdravljati me s tem pozdravom koncem pouka, po odmolitvi „Oče naša“. — Tega popravka uredništvo „Slovenca“, ne vem iz katerih uzrokov, ni vsprejelo.

Zadeve o pozdravljanji v šoli v mojem zadnjem dopisu nisem omenjal, ker sem bil poslal popravek in pa, ker se je za dopis nabralo dovolj drugega gradiva. Ker me je pa g. dopisnik v „Slovenec“ na to opozoril, hočem tukaj o tem nekaj spregovoriti.

Od nekdanj je bila na naši šoli navada, da so šolski otroci pozdravljali učitelja, kateheta in sploh vsako drugo osebo pri ustupu in odhodu iz šole s pozdravom: „Hvaljen bodi Jenus Kristus“. Koncem pouka pa se je odmolil: „Oče naš“. To je zadoščalo. Ko pa se je začel pri nas žalostni razpor mej učitelstvom in duhovništvom, zahteval je g. Dobnikar meni nič, tebi nič, da so morali otroci drugega razreda pozdravljati me tudi koncem pouka po odmolitvi „Očenaša“ z omenjenim pozdravom. Pomniti pa je, da je zahteval to le v drugem razredu, kjer sem tedaj poučeval jaz in to le tedaj, in ne prej in ne sedaj. Jaz sem se posvetoval o

tem z g. nadučiteljem in on je odredil, da ostane pri starem, kakor je bilo od nekdanj in da v vseh treh razredih morajo šolski otroci pozdravljati jednako. To se je g. Dobnikarju povedalo. A on je silil le dalje in dalje, zabičeval šolskim otrokom drugega razreda pozdravljati me koncem pouka in jim grozil, da bodo vsi tepeni, če tega ne storé. Pritožil se je na to g. Dobnikar na okrajni šolski svet v Kočevji in od tam se je z odlokom z dne 10. marca t. l., št. 208, učiteljem naročilo, kar se tiče pozdravov v šoli ostati pri starem in sploh se držati tega, kar g. nadučitelj določi.

S tem je bila stvar končana, ali vsaj mislil sem tako. Počasi so se mirili valovi, pričakoval sem, da bode zopet prišlo vse v stari tir. Bilo bi tudi tako in vsa ta za naš krajni šolski svet, za g. Dobnikarja in sploh za vse duhovništvo sramotilna zadeva ostala bi, če ne vsaj tajna, vender omejena na ožje kroge, ko bi neki nemirni duh z notico v „Slovenec“ z dne 2. t. m. siloma ne bil potegnil vso stvar na dan. Ker pa je bil g. dopisnik omenjene notice tudi toliko nesramen in predrzen spraviti moje ime v javnost, gotovo le z namenom, da me osramoti, prisiljen sem bil objaviti vse, da si vsak lahko napravi sam pravično sodbo.

Da sem se pa podpisal s svojim polnim imenom, je dokaz, da se čutim popolno čistega in z mirno vestjo pričakujem nadaljnega. Z očitnim sovražnikom se je lažje bojevati nego s prikritim; da se pa prikrivate, je Vaša navada.

G. dopisnik mi predbaciva, da perfidno napadam g. Dobnikarja v rečeh, o katerih ni bilo niti govora. Kaj ne, gospodine, o meni naj bi se pisale laži in jaz naj bi molčal? Je li bilo prej kaj govora o pozdravu v šoli pri nas? In vender se je vse objavilo. Perfidno imenujete to, kar je resnica? Da, perfidno, ker se je mlad učitelj drznil g. Dobnikarja tožiti, ker Vam ni prav, da se gospodu pri sodišču ni gledalo skozi prste in je bil postavno kaznovan. To Vam ni prav in tega tudi v svoji zaslepljenosti v mojem dopisu niti videli niste. Menda tudi ne boste hoteli vedeti, da je bil 1. julija t. l. g. Dobnikar tudi pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani radi razžalitve okrajnega glavarstva v Kočevji obsojen na 5 gld. globe. Torej še eno leto ne kaplanuje g. Dobnikar pri nas in je bil že dvakrat kaznovan. Ko bi se kakemu učitelju kaj enacega primerilo, davno bi že moral pobrati svoje reči in iti drugam.

Dalje toži g. dopisnik, kam da smo tudi že na Kranjskem prišli, da se drzne neizkušen mladenič napadati in grditi ves duhovniški stan. Imenujete me neizkušenega. Od kod, gospodine, me tako dobro poznate? Meni je Vaša častita in vzvišena oseba popolnoma neznana, saj še celo Vašega imenitnega imena nisem smel zvedeti in iz samega „L“ se da preveč ali pa premalo sklepati; zato se nisem hotel s tem baviti in ni se mi tudi zdelo vredno iskati nasprotnika, ki se skriva za črko „L“. Da, gospodine, predlanskim — ne lani — sem otrešel s sebe prah šolskih klopj — kakor ste se Vi v svoji izobraženosti blagovolili izraziti. Iz tega se pa ne da sklepati in smelo trditi, da sem neizkušen: z leti ne pride vselej pamet in v bogoslovščici se menda tudi ne postane preveč izkušen. To pa vem, da v dveh letih v takem kraju in v naših razmerah si nabere človek tudi nekoliko izkušenj. Sicer pa Vam rad priznavam prednost v izkušnjah, saj ste gotovo nekaj let stareji od mene, dási tudi menda še nimate sivih las in ste gotovo tudi še poslušni ukazom in volji kacega župnika. Sicer pa izkušnje tukaj nimajo nič opraviti; tudi žival jih nima in vender se brani, če jo tepeš. Tukaj gre le za stvar, ne za osebo.

Pravite mej drugim, da se vidi iz mojega dopisa, kakšen duh prevzetnosti in načelne opozicije veje zlasti v nekaterih mlajših učiteljih. Gospodine, učitelj ni prevzet in tudi nima biti na kaj. To, kar Vi imenujete prevzetnost, to je le obramba proti napadom; ta obramba Vam seveda preseda, radi bi videli, da bi mi lepo molčali ali pa nastavili še desno lice, kadar bi nas topli na levo. Trpin naj bi bil učitelj, orodje v Vaših rokah, potem bi mu morebiti še prisijal kak žarek Vaše velike milosti. Kar se pa tiče opozicije proti duhovništvu, rečem samo to: da je stopil učitelj v opozicijo proti Vam, prisilili ste ga sami. Kdo je začel prvi, kdo vrgel preporno jabolko mej nas in Vas? Ne li Vi? Sedaj pa hočete zvaliti vso krivdo na nas, mi smo vsega krivi, Vi ne, Vam je vse dovoljeno, najpoglednejše sredstvo Vam je dobro, da le dosežete svoj namen.

Veseli me pa, da priznate sami, da nisem sam takšnega mišljenja, namreč, da na moji strani stoje skoro vsi mladi, in pa mnogi ali bolje, vsak pameten starejši učitelj, ki ni kletoplaz. Delali pa bomo mi mladi učitelji tudi nadalje neumorno, da dosežemo, kar nam gre, borili se bomo za svoje pravice, branili pa se bomo tudi proti takim podlim napadom, naj pridejo od katere koli strani. Prepričani pa smo, da ne bomo omagali v tem boji, temveč, da bomo jedenkrat dosegli, kar bi morali že dolgo imeti.

V čast duhovništvu pa moram reči, da hvala Bogu niso vsi jednaki. Še se najde med njimi marsikak pameten in častivreden mož, ki ve soditi, kaj je prav in kaj ne, in kako daleč se sme pod plaščem vere iti. Taki gospodje so priljubljeni povsod in tudi pri učiteljih. Seveda je teh mirnih in častivrednih mož malo in jih je, žal, vedno manj in manj. In takih duhovnikov se ne bode drznil nihče napadati. Dobro vemo ločiti zrno od ljuške in kadar pišemo kaj tacega, gotovo ne pišemo brez uzroka.

Kar govori g. dopisnik o okrajnih šolskih nadzornikih, o tem ne bom govoril. To ni ne moja, ne g. dopisnika stvar. Rečem le, naj bo šolski nadzornik ta ali oni, le da bo stal na strani učitelja, ne pa, da bi mu nasprotoval kjer le mogoče. Da pa je učitelj bolj sposoben za nadzorovanje kot profesor, seveda pa ko duhovnik, znano je sploh.

Moj dopis je dal tudi g. dopisniku povod, izjaviti še neko drugo misel, namreč, da je večina učiteljev na strani liberalne, tako zvane „napredne stranke“. Da, gospodine, jaz in z mano vred vsak treznomislec človek pripada k napredni stranki. Je li mogoče pri vaši brezobzirnosti stati na vaši strani? In naj bi učitelj nazadoval, da bi zopet pal v čase, o katerih sem govoril zadnjič? Nihče nam ne more šteti v zlo, da gremo dalje, da bomo doseči, kar nam gre in česar še nimamo. Pravite, da bi nas takoj dobili na svojo stran, ko bi le izjavili, da sedanja šolska postava ni brezverska. Ko bi pa vi izjavili to in sploh pustili pri miru, kar vas ne briga, potem bi ne bilo strank in v miru in slogi bi delovali skupno za blagor mladine in naroda.

G. dopisnik govori koncem svojega dopisa, da bi se ustanovil nekak „modus vivendi“ mej učitelstvom in duhovstvom. Gospodje, tega nikdar, dokler vas bodo vodila taka načela. Bodite taki, kakor gre, in radi vam bomo podali roko v zvezo, ker učitelj in duhovnik gotovo delujeta lahko zložno za vzgojo mladine in gotovo bode skupno delovanje rodilo lepši sad, ko posamezno, ločeno. Dokler pa boste taki, kakor ste, nobenega sporazumljenja z vami!

Mej drugim piše g. dopisnik, da je bila notica v „Slovencu“ od 2. t. m. popolnoma resnična in opravičena. Jaz pozivljem g. dopisnika, da to izjavo dokaže ali pa prekliče, sicer ga imenujem javno obrekovalca in lažnika. —

Napisal bi lahko še mnogo, a ne ljubi se mi odgovarjati na vse neslanosti skrajno domišljavega Slovenčevega dopisnika, kapelana „L.“, ki se je tako silno ponižal, ko je odgovarjal na dopis osebe zanj premalenkoste, nadutega gospodiča, ki je komaj predlansko leto t. j. 1889. l. otrešel s sebe prah šolskih klopj. Videli bomo, koga bode sedaj najel g. Dobnikar mesto veleučnega g. L., da bode odgovarjal na moj dopis. Karol Wider, mlad in naprednjaški učitelj.

Iz Postojne 30. julija. [Izv. dop.] Danes 30. t. m. po noči ob 1. uri udarila je strela mej hudo nevihto v Staro vas v kmeta Mihe Semca hlev, kateri je stal na hip v največjem ognju. Dasi je hudo dež lil, bila je Postojnska požarna bramba hitro na licu mesta: kmalu za njo dospela je tudi Velikootoška in po zloženem vkupnem delovanju posrečilo se je ogenj omejiti, tako da je samo hlev zgorel. Škoda ceni se na 1009 gld. in je bil le hlev zavarovan; ubogemu kmetu je vse seno in poljedelsko orodje zgorelo, še živino svojo si je komaj otel, tako hitro je ogenj napredoval.

Omeniti je hvalevredno skupno postopanje obeh gasilnih društev in naj izrazimo nado, da to ni bilo zadnjič in da se bodeta v prihodnje držali gasla: viribus unitis. „V slogi je moč!“

Za bližajoče se volitve v gospodarski odsek razvilo se je že precej živahno gibanje, posebno stranka Cicerona, h katere najodličnejšim pristašem in agitatorjem se prištevata bivši „Barbir“ in „Apotheker“ Garibaldijanec, dela na vse kriplje in

prireja skrivne volilne shode, pri katerih volilci pridno pijo, gospod doktor pa „ceho“ plačajo. Mej pristne tržane prištevajo včeraj semkaj došla gospoda uradnika sodnije in glavarstva (bivšega stražmeštra), katera oba hočeta nas tržane druge vrste plesati učiti.

Naj vam povem, da so izida volitve tako sigurni, da nam danes lahko 50 glasov naprej dajo.

Mi pa, stranka naprednih tržanov, pravimo in trdimo, da Vam bode izid volitve jezike zavezal!

—v.

Domače stvari.

— (Izlet „Sokola“ v Kamnik.) Opozarjamo se jedenkrat Sokole in vse prijatelje Sokola, ki se bodo udeležili jutranjega izleta, da se vlak odpelje z državnega kolodvora ob 1 $\frac{1}{4}$ uri popoldne. Sokoli odidejo iz čitalnice ob 1 $\frac{1}{4}$ uri točno, ter se začno zbirati ob 12 $\frac{1}{2}$ uri. Vozni listki dobivajo se na naznanjenih krajih in posebno v pisarni g. J. Pavlina (Marijin trg št. 1.) kjer naj se vsakdo oglasi pravočasno.

— (Abiturijentska veselica.) Podpisani odbor si usoja naznanjati, da je vodstvo pevskega zbora prevzel g. S. Stegnar, znan kot spreten povodja. Ob enem prosi opravičenja vse one gospode, katerim ni bilo možno poslati povabil, s prošnjo, da se zadovolje z vabili v časopisih in na plakatih. Še jedenkrat najljubneje vabeč k obilni udeležbi se beleži

„Odbor slov. abiturijentov“.

— (Brzovlak v Prago.) V ponedeljek 3. t. m. zvečer ob 1 $\frac{1}{2}$ uri odpelje se, kakor smo že večkrat naznanili, posebni vlak iz Ljubljane in Zagreba k razstavi v Prago. Vozni listki za ta izredni vlak dobivajo se še vedno na naznanjenih mestih, posebno pri prireditelju g. Pavlinu v Ljubljani. Naj bi se poslužilo mnogo domoljubov iz vseh krajev te izredno ugodne prilike, ki se jim ne bode ponudila tako brzo, da vidijo poleg zlate Prage in krasne češke razstave tudi Dunaj in jako zanimivo Holubovo razstavo in mnogo drugih lepih krajev in mest.

— (Resignacija.) Gosp. A. Brumen, sodnijski adjunkt, resigniral je na mesto v Ložu, kamor je bil prestavljen in izatopi iz državne službe. Kakor čujemo, posvetil se bode odvetništvu.

— (Umrli) je včeraj, 31. julija, v Črnomlju Marija Justin roj. Spreitzer, nadučiteljeva soproga, na Štrekljencu v mladosti 24 let. Pokojna je bila vrla narodna in uzorna gospa.

— (Posnemanja vredno.) V Trstu umrl je te dni g. Vilim Jeršek, večletni član in učitelj tamošnjega „Sokola“. Mesto venca na krsto pokojnika zbrali so njegovi prijatelji večjo vsoto za podružnico sv. Cirila in Metoda.

— (Ruska gosta v Trstu.) Profesorja Varšavskega vseučilišča gg. Feodor Sigel in Aleks. Ivanovič Smirnov, ki sta bivala nekaj dni v Ljubljani in na divnem našem Bledu, podala sta se iz Trsta, kjer sta se tudi mudila dva dni v Benetke in od tod gresta potem preko Švice v Prago k razstavi.

— (Telefon v Ljubljani.) Znano je, da se ob svojem času ni oglasilo potrebno število abonentov za lokalni telefon (bilo jih je samo 12, a treba jih najmanj 20) in se torej ta koristna naprava dozda še ni uvedla v Ljubljani. Ker se bode gradila telefonska črta mej Dunajem in Trstom so se že začela dotična dela za črto, kakor jo je dovolil za mesto v zadnji seji mestni zastop. Zdaj je najugodnejši čas, da se izposluje, da dobi tudi Ljubljana svojo telefonsko postajo in pa da se oživotvori tudi v Ljubljani lokalni telefon, kakor ga imajo že mnoga mesta, ki so manjša od Ljubljane.

— (Šolski sklep na c. kr. obrtnih strokovnih šolah) se je vršil včeraj, dné 31. julija, z zahvalno sv. mašo v cerkvi sv. Jakoba. O statističnih datah na obeh zavodih smo dobili nastopno poročilo: V c. kr. strokovno šolo za lesno industrijo je bilo početkom leta vpisanih v vseh 3 letnikih 48 rednih in 8 izrednih učencev; koncem šolskega leta jih je še ostalo 39 rednih in 3 izredni učenci. Izmed teh jih je dobilo 25 prvi red, 8 jih ima ponavljalni izpit iz teoretičnih predmetov in 6 je bilo proglašanih nezreli. Materni jezik je bil vsem slovenski, veroispovedanje rimsko-katoliško. V prvem letniku se učenci še ne ločijo v strokovne oddelke; a v drugem je bil 1 strugar, 4 rezbarji in 8 mizarjev, v tretjem letniku pa 1 strugar, 5 rezbarjev in 4 mizarji. Sti-

pendistov je bilo 39, vse štipendije so znašale 2090 gold. — C. kr. strokovna šola za umetno vezenje in šivanje čipek je imela pričetkom leta v dveh oddelkih 36 rednih in 26 izrednih učenk; koncem leta je še ostalo 25 rednih in 14 izrednih učenk. Izmed teh je dobilo 22 učenk ugodno spričevalo, 2 morata delati ponavljalni izpit in nemščine in matematike, jedna pa je bila nesposobna. Materni jezik je bil 35 učenkam slovenski, 1 hrvatski in 26 nemški; po veri so bile razun jedne izraelitnje vse rimsko-katoliškega izpovedanja. Ustanove je uživalo 19 učenk v skupnem znesku 750 gld. — Učiteljski zbor na obeh zavodih je štel 10 oseb; na čelu vodja Ivan Šubic. Zavoda imata v Virantovih hišah na trgu sv. Jakoba 36 prostorov v I. in II. nadstropji. Država je plačala za obe šoli v l. 1891 znesek 12.670 gld., deželni faktorji (mesto Ljubljansko, dežela, trgovinska zbornica, kranjska hranilnica pa 4500 gld., tako da je znašal letni budget približno 18.170 gld.) — Na ženskem oddelku se ima bodoče šolako leto aktivirati III. letnik, moški oddelk pa dobi svoj zadnji, te je IV. letnik. — Šola se prične na obeh zavodih dné 15. septembra, vpisovanje pa se bode vršilo dné 14. septembra.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska) Meseca julija uložilo je v mestno hranilnico Ljubljansko 435 strank 161.742 gld. 12 kr., vzdignilo pa 235 strank 127.927 gld. 48 kr.

— (Za tretjo porotniško sesijo,) ki počne z dnem 31. avgusta, bili so izžrebani v javni seji naslednji glavni porotniki: gg. Karol Pollak, trgovec in hišni posestnik; Ivan Kovač, solastnik tiskarne; Karol Počivalnik, hišni posestnik in mesar; Valentin Klešnik, pekovski mojster; Viljem Treo, hišni posestnik in stavbinski mojster; Vincenc Vizjak, deželni oficijal; Albert Samassa, hišni posestnik in tovarnar; Ernest Jevnikar, trgovec; Ivan Počivalnik, hišni posestnik, gostilničar in mesar; Karol Čurn, hranilnični knjigovodja; Fran Leskovic, trgovec; Jožef Kosak, mesar; Jožef Prosenc, glavni zastopnik „Unio Catholica“; Anton Zorc, molar; Eduard Schlegel, kovač; dr. Danilo Majaron, odvetniški koncipijent; Franc Schantel, hišni posestnik; Vincenc Eggenberger, magister farmacije in hišni posestnik; Adolf Mikuš, izdelovatelj dežnikov in hišni posestnik; Jožef Bahovec, molar in hišni posestnik; Alojzij Korsika, vrtnar in hišni posestnik; Ivan Knez, trgovec in hišni posestnik; Anton Luckmann, solastnik tovarne; Jožef Jeglič, trgovec; vsi v Ljubljani; dalje gg.: dr. Valentin Štampihar, odvetnik; Mauril Mayer, posestnik; Karol Florian, gostilničar; Konrad Pučnik, krojaški mojster, vsi v Kranji; g. Ivan Levec, posestnik in vinski trgovec v Mengišu; gg. Alojzij Debevec, trgovec; Franc Suhadobnik, posestnik, oba v Borovnici; gg. Ivan Stele, hišni posestnik; Jožef Adamič, hišni posestnik in vrvar, oba v Kamniku; g. J. C. Juvančič, posestnik in vinski trgovec v Spodnji Šiški; g. Ivan Zdešar, posestnik v vnanji Gorici; g. Viktor Kanz, posestnik na Viči. Namestni porotniki so gg.: Ivan Soklič, trgovec s klobuki; Viljem Mayer, knjigovodja; Friderik Seunig, knjigovodja; Franc Pezdir, čevljarski mojster; Anton Preskar, krojaški mojster; Jakob Avšič, zavarovalni uradnik; Franc Pečnik, deželni oficijal; Anton Rudolf, hranilnični oficijal; Ferdinand Šulec, muzezalni preparator, vsi v Ljubljani.

— (Velike vojaške vaje okolu Celja.) Letošnje velike orožne vaje, h katerim so poklicani rezervisti za 20 dnij, vršile se bodo okolu Celja. Udeležilo se jih bode do 30.000 mož. Cesar sam bode se tudi udeležil teh vaj ter se delajo v Celji velike priprave za slovesen vsprejem visocega gosta.

— (Strelne vaje na Krškem.) Kakor že več let, vrše se tudi letos na Krškem polji ostre strelne vaje topničarjev. Pretekli teden bile so skupne vaje dveh divizij in je streljalo ob enem 24 topov. Navzočih je bilo tudi več tujih častnikov in se je streljanje vršilo prav povoljno. Ker se pogosto pripete nesreče po kroglah, katere se neso razpočile, treba je velike previdnosti. Tako je našel neki pastir tako kroglo, ki se mu je razpočila v rokah vsled neprevidnega ravnanja in ga poškodovala.

— (Prememba v posesti.) Graščino Novigrad (Obererckenstein) na Dolenjskem (pod Zidanim mostom) kupila sta gg. Jakob Traun in Gašper Sušteršič z Glince pretekli ponedeljek na javni dražbi za 11.500 gld.

— („Učiteljski tovariš“) Glasilo slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani ima v 15. številki naslednje vsebino: I. Belé — Ljubljana: Šolska knjižnica na 1. mestni deški ljudski šoli. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Književnost. — Listek. — Dopisi: Z Bleda. — Iz litijskega okraja. — Iz Idrije. — Iz Čemšenika. — Z Dunaja. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— (Veselico) priredi „Bratno društvo“ pri D. M. v Polji v nedeljo dne 2. avgusta t. l. v gostilni gosp. Janeza Gostinčarja na Vevčah. Vspored: 1.) Streljanje na dobitke. 2.) Gledališka predstava: „Bob iz Kranja“. 3.) Petje. 4.) Prosta zabava. Mej pesameznimi točkami igra godba. Začetek ob 4. uri popoldne. Ustopnina k veselici prosta; za gledališko predstavo stane na sedežih I. prostor 50 kr., II. prostor 30 kr. in zadnji prostor 15 kr. — Čisti dohodek je namenjen za društveno zastavo.

— (Bizoviško gasilno društvo) priredi drugo nedeljo 9. avgusta t. l. popoldne ob 3. uri na vrtu gostilnice pri Gostinčarju v Vevčah veselico z godbo, petjem in šaljivo loterijo. Ker je dohodek šaljive loterije namenjen za nakup gasilnega orodja, prosijo se prijatelji Bizavičanov, kateri bi hoteli pokloniti kake dobitke v to svrhu, da jih blagovolijo oddati pri g. A. C. Ahčinu trgovcu, J. Gerberji knjigarji v Gledaliških ulicah v Ljubljani, ali pa pri g. Babniku stotniku gasilnega društva v Bizoviku.

— (Kranjsko ognjegasno društvo) priredi jutri dne 2. avgusta 1891. javno tombolo in veselico. Tombola se prične ob 3. uri popoldne in veselica po končani tomboli vrši se na vrtu gostilne pri „Stari pošti“. Pri veselici igra veteranska godba iz Domžal. Mnogobrojnega obiska prosi odbor.

— (Novomeško gasilno društvo) obhajalo bode dne 15. avgusta 15letnico svojega obstanka, s sodelovanjem „Dol. Sokola“. Vspored: zjutraj velika vaja; popoldne izlet z godbo na čelu v Žunhovo hosto, kjer bode prosta zabava, s telovadbo „Dol. Sokola“, godbo, petjem in raznim drugim razveseljevanjem.

— (Iz Novega mesta:) Nova cesta pod kapiteljskim marofom je skoro do cela izgotovljena in bodo prihodnji teden že po njej vozili. Ta cesta bode kaj lepa, ravna in kar je glavna reč, celo nekaj krajša od stare strme ceste. Tudi zid ob pokopališču je ves prenovljen in s kamnitimi pločami pokrit.

— (Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Postojini) podaje razne podrobnosti o preteklem šolskem letu. Učnih močij je bilo 8, namreč 1 nadučitelj in vodja, 3 stalni učitelji, 1 duhovnik za krščanski nauk, 2 stalni in 1 začasna učiteljica. Učencev in učenk bilo je iz Postojine in sosednih občin za šolo godnih 403, šolo obiskovalo je 357, začasno oproščenih je bilo 33. Srednjo šolo obiskujočih dečkov je bilo 12. Poročilo navaja nadalje: Prirastek učnih pripomočkov in šol. knjižnice, važnejše ukaze in odredbe šolskih oblastev in letopis ter dobrotnike šole, ki so darovali znatne vsote za šolsko poslopje in za podporo ubogih šolarjev ter izreka vsem najtoplejo zahvalo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 1. avgusta. Mejnarodni semenj za poljske pridelke bode dne 31. avgusta in 1. septembra.

Praga 1. avgusta. „Politik“ zahteva, da bi pri pozdravljanju slovanskih gostov iz tujih dežel izostalo vse, kar cika na politiko, ker politični govori ne donšajo nobene koristi češkemu narodu. Nadeja se, da bodo domoljubi se ravnali po tem svarilu.

Lvov 31. julija. Deželni maršal Sanguško in poslanec vitez Javorski imenovana tajnima svetnikoma, cesarski namestnik grof Badeni dobil veliki križ Leopoldovega reda.

Črnovice 31. julija. Kmetске nemire v Visniškem okraju zatrla vojaštvo. Glavne hujšakače zaprli.

Peterburg 31. julija. Pri dinerji, ki so ga piredili topničarski častniki, napil Gervais carski dvojici, velikima knezoma Vladimirju in Mihaelu in ruski vojski, da si pridobi nove lavorike, če jo boj pozove na obrambo domovine. Admiral Brykline napil francoski mornarici. Gervais dobil mnogo simpatičnih pozdravov iz vseh krajev Rusije.

Peterburg 31. julija. Naudušenje veliko mej narodom. Admiral Gervais gologlav se peljal mimo spomenikov Petra Velicega in Nikolaja. Narod klical ura! Francoze dvigali na ramena, pri banketu v mestni hiši ovacije. Sprovođ francoskih gostov triumfalen.

Bukurešt 31. julija. Kraljevič Ferdinand bode stanoval v Jassiju. Dobi civilni in vojaški kabinet, za kar je kralj dovolil 250 tisoč frankov iz privatne blagajne.

Neapolj 31. julija. Nov curek lave prodril do soteske Atrio del cavallo.

Razne vesti.

* (Dislokacijski pregled italijanske vojske) zove se najnovejši zemljevid katerega je izdala podjetna in po finih svojih izdajah dobroznana tvrdka Artaria & Comp. na Dunaji v meri m. 1: 1.500.000. Razmere in razdelitev vojske italijanske je zdaj, ko se je obnovila trojna zveza, vsakemu poznati, ki se zanima za politiške in vojaške razmere sosednih nam dežel. Nova ta karta izdelana je na podlagi uradnih podatkov ter je nekako oficijelno potrjena. Vse, kar se dostaje vojaškega službovanja, razdelitve vojske po deželi, in „ordre de bataille“ za slučaj vojske, vse razvideti iz tega zemljevida in dodane mu jako natančne tabelarne priloge. Tudi gledé mornarice povedano je vse, kar treba. Prelepi ta zemljevid velja 2 gld.

* (Honvedske vaje na Ogerskem,) trajale bodo 35 dni. Udeleževalo se jih bode kakih 37.000 mož pehote in 8000 mož konjice. S častniki skupaj bode torej mej vajami kakih 47.000 mož honvedske vojske pod orožjem. Kornih vaj udeleževala se bodeta samo Požunski in Kološki okraj, divizijskih vaj pa okraj Szegedinski in Stolnobeogradski.

* (Pomnoženje ruske konjice.) Poveljnik 38. polka dragoncev polkovnik Kolesnikov in učitelj na konjiški šoli polkovnik gardnih dragoncev Celustkin premeštena sta v Varšavo na dispozicijo generalu Gurku. Iz tega se sklepa, da se bodeta v kratkem osnovala dva nova konjiška polka v vojaškem okraju Varšavskem. Imenovana polkovnika bodeta bržkone poveljnika novih dveh polkov.

* (Za prijatelje fotografije.) Neki Peterburški bogataš g. Kolomejcev, ki se kot amatér bavi s fotografijo, izumil je baje nov stroj za hipne fotografije pod vodo. Te dni ga bode pokazal in predaval o njem v fotografskem oddelku „Ruske tehniške družbe“.

* (Poslednji Jagellonec.) Knez Ignacij Jagello, zadnji potomec slavne kraljevske hiše Jagellonov, ki so nekdanj vladali na Litavskem, umrl je 16. t. m. v rusko-litavskem mestecu Grodno. Bil je zdravnik in znan tudi v širših krogih po raznih učenih spisih o koleri v Egiptu, kjer je bival za časa zadnje epidemije.

* (Propalica.) V Parizu zaprli so te dni bivšega divizijskega generala Robina, ki je l. 1870. bil poveljnik diviziji pri severni vojski. Zatožen je zaradi goljufije. V vojnem času vedel se je prav dobro, pozneje pa je bil l. 1875. zaradi prestopka proti časti, namreč pijančevanja in igranja, odpuščen iz vojske. Padal je od stopinje do stopinje in propal popolnoma. Poslednji čas imel je zveze z nekim slaboglasnim trgovcem, s katerim je kupoval konje na upanje, a jih koj potem prodajal pod nič za gotovo plačilo.

* (Židje v Palestini.) Tudi v obljubljeni deželi ne godi se dobro sinovom Abrahamovim. Židovski izseljenci, ki se vračajo iz Palestine, poročajo o veliki bedi, v kateri žive tam židje. Mnogi umrjejo od glada ali pa jih pobere kaka kužna bolezen.

Zavarovalne stvari.

„ANKER“

društvo za zavarovanje na življenje, rente in proti nezgodam na Dunaji

dobil je tekom meseca junija 1891. l. 892 zavarovalnih ponudb za znesek gld. 1.943.269, — izdalo pa 842 polic v znesku gld. 1.384.219 ušteviš te pogodbe, izdanih je bilo do konca minulega polletja 1891. 5167 polic v skupnem znesku gld. 12.135.525, — za katere so bili dohodki na premijah gld. 1.210.667.90, na uplačilih za zavarovanja na dožitje gld. 1.521.436.98, vkupe torej gld. 2.732.104.88 kr.

Izplačila iznašala so do konca junija 1891. 366.180.58 kr.

Izjava.

Da šolski otroci v Dobropoljah v vseh šolskih razredih pozdravljajo g. učitelja, g. kateheta in vsakega, kdor vstopi v šolsko sobo in kadar gre iz nje s pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ ter da imajo nalog tudi na poti srečajoče ljudi tako pozdravljati, podpisani potrjuje.

Dobropolje, dne 28. julija 1891.

Matija Hudovernik
šolski vodja.

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

ohrani usta, krepeča čeljustno meso ter odpravlja slabot sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatlja zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škatelj samo 2 gld. (81—95)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta. Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Listnica uredništva:

Gosp. Resnicoljub v Ribnici: Za danes nemogoče. Pride v ponedeljek.

Gosp. Ž. Š. v Novi vasi pri Raketu: Za danes ne moremo ustreči Vaši želji. Potrpite, morda v par dneh.

Tujci:

31. julija.

Pri **Malič**: Ludowsky, Dulcher, dr. König, Pittel z Dunaja. — Senčar iz Idrije. — Sever iz Kostanjevice. — Pawlitschek iz Gradca. — Weidman iz Zagreba. — Schleimer, Wettreich iz Kočevja.

Pri **Stenu**: Heumayer, Perschak, Eberhaut, Ring, Jamnitz z Dunaja. — Weiss iz Budimpešte. — Stampf iz Prage. — Mottony iz Bistrice. — Pasarelli pl. Mersperch iz Trsta. — Povše iz St. Jurija. — Marten iz Norimberke.

Pri **avstrijskem cesarju**: Perko s Poljan. — Burdiš iz Ljubljane. — Bachia iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Koman iz Trsta.

Pri **južnem kolodvoru**: Železnik iz Škofje Loke. — Gredner iz Berolina. — Zskoll z Trsta. — Golli z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

31. julija: Fran Hartman, hišnega posestnika sin, 9 mesecev, Kladezne ulice št. 7, bronchitis.

V deželni bolnici:

30. julija: Fran Miklič, gostac, 63 let, exudat. pleurit. 31. julija: Marija Božnar, delavčeva žena, 40 let, jetika. — Ivan Erjavec, dninar, 66 let, marasmus.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Večtrovi	Nebo	Mokrina v mm.
31. julija	7. zjutraj	733.8 mm.	15.6° C	brezv.	megla	1-30 mm.
	2. popol.	734.0 mm.	23.6° C	sl. jzh.	jasno	
	9. zvečer	735.3 mm.	17.6° C	sl. jzh.	jasno	dežja.

Srednja temperatura 18.9°, za 0.9° nad normalom.

Dunajska borza

dne 1. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	92.40	92.35
Srebrna renta	92.40	92.35
Zlata renta	111.75	111.75
5% marčna renta	102.30	102.30
Akcije narodne banke	1022	1023
Kreditne atencije	287	288
London	118	118
Srebro	—	—
Napol.	939 1/2	940 1/2
C. kr. cekini	59	560
Nemške marke	58 02 1/2	57.86

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

najčistijo lužne

KISELINE

poznate kas najbolj okrepljujuče pice,

1 kas izkušana lek proti trajnom kašlju plućevine 1 želodca bolesti grkljana 1 proti mēhurim katara,

HINKE MATTONIJA

Karlovi vari i Widn.

CEMENT

izvrsten za kapnjice (štirne) in za zidanje, potem opelko prodaja Matevž Lipar, tovarnar v Šmarijci pri Kamniku. Cena po dogovoru. (604—8)

3 gld. 50 kr.

fotografski pristroj „MIGNON“. Velikost vizitno. Laboratorij 1 gld. 50 kr. — Natančna navodila in prospekt brezplačno. Večje pristroje, kakor tudi vse opreme, sušilne plošče itd., dobiti je ceneo in dobro pri B. Goldwein-u v Pragi, Ferdinandove ulice 23. Trgovina s pripravami za fotografe amaterje. (453—10)

Vinograd.

Zaradi bolezni posestnika je na prodaj eden najlepših v okolici Celjaki ležečih vinogradov s krasnim razgledom. Vinograd obsega 5 oral zemlje, izborna rodne za trsje najplemenitejše vrste, potem vrt za cvetke, gredice za belušje (špargelje), več kakor 100 lepih sadnih dreves, dober travnik, polje, velik gozd in jako lepo obširno gospodsko hišo s kletjo, nemško vinsko tlačilnico itd., za vinogradnika čedno hišico s hlevom, kozolecem, mlatilnico in vodnjakom. Vsega vkupe torej je blizu 30 oral. — Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (624—2)

Tinktura

za želodec.

(Tinctura Rhei Comp.)

lekarja Piccolija v Ljubljani, narejena z večine iz samega pristnega kineškega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razpošilja je izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic. Jedna steklenica velja 10 kr. (712—42)

DR. JULIJ SCHUSTER

povrnil se je s svojega potovanja in prevzel zopet zdravniško svoje poslovanje. (633)

Lepa prilika!

Ker nedostaja dela, prodajam dva lepa črna konja, stara po 5½ leta. Obadva sta jednake barve in izborna tekača. Pripravna bi bila posebno za kakega prečastnega gospoda duhovnika. Konja sta visoka po 155 cm. in krotka, da more ž njima ravnati vsak otrok. — Nadalje prodajam lep landaver, kateri bi bil posebno primeren za kako obitelj, majhen voziček s katerim je moči voziti 10 do 12 stotov in v kojega se lahko pripreže eden konj ali pa tudi dva. — Vse to pod jako ugodnimi pogoji. Ako bi pa hotel kdo kupiti vso sijakarsko mojo pripravo, to mu prodam še: 3 landaverje, 2 bruma (coupé), zaprt voz, dva na pol odkrita voza, pet parov konj in hlev. Razven tega še štiri pare konjskih oprav, (3 pare angleških in jeden par prsnih oprav), 4 pare komatov kolesarjev in vse, kar le potrebno v hlevu. (622—6)

Franjo Bulc,

fjaker na Reki via del governo, casa Zmačé.

Stanovanje

na Poljanski cesti h. št. 9 v I. nadstropji odda se s 1. novembrom v najem. Stanovanje sestoji iz 5 sob z vsemi potrebnimi drugimi prostori. Kdor želi, more dobiti tudi vrt. — Več je izvedeti pri Franu Schusterju na Poljanski cesti št. 3. (632)

Največja zaloga šivalnih strojev

IAN. IAX.

Ljubljana.

Nizke cene. — Ugodno plačevanje na obroke. — Stari stroji se zamenjajo. — Popravki se izdelajo hitro, dobro in ceneno. (17) (476)

Ceniki pošiljajo se zastonj in frankovani.

FRAN CHRISTOPH-ov

(176-12)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri IVANU LUCKMANN-U. izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

„Pri Jožetu“ v Brežicah.

Velečastiti duhovščini, učiteljem in slavnemu p. n. občinstvu priporočam svojo dobro založeno trgovino s popolnoma novim

modnim, suknenim, platnenim, volnatim blagom za ženske obleke, kurentnim blagom, kakor tudi: s špecerijskim, droguerijskim, kolonijalnim in materijalnim blagom.

Specijalitete: čaj, konjak, rum in liker.

Kupovanje vsake vrste deželnih pridelkov in jajec.

Zagotavljam vsacemu najcenejšo in pošteno postrežbo v kljub vsaki konkurenci ter k mnogobrojnemu obiskavanju uljudno vabim in se priporočam z odličnim spoštovanjem

(636—1)

Jože Kukovič.

JOS. SEUNIG

v Ljubljani, Slonove ulice

priporoča veliko svojo

zalogo usnja

lastnega in tujega izdelka, za trgovce, čevljarje, sedlarje itd., kakor tudi vsa čevljarska orodja in druge potrebščine, posebno podplate (Terzenleder), katera se dobodo po najnižji ceni, ker se naročajo v velikih partijah iz tovarn.

Kdor se hoče osvedočiti o resničnosti teh trditev, naj se oglasi. Tako cenó, kakor pri meni, ni dobiti tega blaga nikjer drugod. (634—1)

Radgonska

kisla voda po natriju in litiju najbogatejša in (270—34)

Radgonska

čista alkalična kiselica.

Glavna zaloga pri

J. LININGER-ji

v Ljubljani, Rimska cesta hiš. šte. 6.

Prodaja po prvotnih cenah.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče

domače sredstvo. (131—23)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Svinčniki

iz tovarnic: L. C. Hardmuth & Comp. v Budejovicah; A. W. Faber v Parizu, za dijake, risarje, arhitekta, stenografe, mizarje, gozdarje in za urade; svinčniki za kopiranje in za umetnike; pastelni svinčniki in taki za skladišča, železnice in uredništva. Svinčniki za listnice.

Pismeni papir

super-fini ministerski, izborni fini ministerski, fino-fini za urade (surogat narejen brez lesa), srednje fini za urade, navadni za urade, super-fini dokumentni papir in konceptni, plavkasti konceptni papir (surogat, narejen brez lesa); fino melirani konceptni papir, japonskega dokumentnega papirja imitacija, tanki pergamentni zavojni papir, pergament za ukuhnine, steklenasti in gladilni papir.

Peresa

iz tovarnic: Karol Kuhn & Comp. na Dunaji; D. Lionhardt & Comp. v Birminghamu; F. Soennecken v Bonnu; potem Klapsova, Grainerjeva, Rasnerjeva, avstrija, knjižna, korespond., konkordija, št. Jurij, ženska, stenografska, risalna, ničla, Dunav in aluminijaska peresa.

Tinta

najboljše vrste: tankotekoča kopirna tinta za pisarnice, Pariška kopirna tinta, vijolasta ali črna, intenzivno črna tinta (za pisarne), izborni fina črna univerzalna tinta, dobličeva tinta, cesarska, antracenska, alizarinova in avtografska tinta in posnemovalna tinta za hektografe. (456—9)

Malaga-sekt iz 1876. l.

1 steklenica gld. 1:50, 1/2 steklenice gld. —80

Zdravilni malaga-sekt iz 1862. l.

1 steklenica gld. 2:50, 1/2 steklenice gld. 1:30

Zlatobliščeči malaga

1 steklenica gld. 2:—, 1/2 steklenice gld. 1:10;
iz zaloge

španske veletržnice Vinador
za katerega vina pristanost in izbornost se jamči,
dobiva se pri gospodu (354—3)

Jos. Svobodi, lekarju.

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofijske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je najboljše in najsigurnejše sredstvo,
da se hitro ležijo vsakovrstne motilne pre-
bavljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo
1 gld. Dobiva se v lekarni gosp. J. Svobode
v Ljubljani. (595—4)

za bolni želodec!

V zakup je oddati

staro in dobro trgovino

z mešanim blagom v nekem mestu na Kranjskem.
Več je izvedeti v Müller-jevi anončni pisarni v
Ljubljani. (617—2)

Kuverte s firmo

(179—19) priporoča po nizki ceni

„NARODNA TISKARNA“

Nekaj za lovce!

Na prodaji imam

šest lovskih psov

starih po dva meseca. Mati je „fermač“ in aportira, oče
je „brekir“ prve vrste.

France Kržič

lovec Šneberške graščine, pošta Stari trg
pri Rakeku.

(610—3)

V AMERIKO.

VOŽNJI LISTKI

(135—25)

pri

nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7^a **DUNAJ.**

Prospekti in pojasnila točno in zastoj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Letovišče na Gorenjskem.

Čast nam je naznanjati slavnemu občinstvu, da se bode
otvoril novozidani

hótel za turiste v Jesenicah

z lepimi, čedno opravljenimi sobami za potnike, od koder je
krasen razgled, jutri v nedeljo dne 2. avgusta. —
Restavracijo oddali smo gospodu Karolu Lorenc-u, kateri
se bode trudil, da zadovolji p. n. goste z dobro jedjo in pi-
jačo po nizkih cenah.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1891.

(631)

Kranjska stavbinska družba.

V Postojnski jami

priređi se

dne 15. avgusta 1891. leta, ob 3. uri popoldne

izredna veselica
z električno razsvetljavo
kakor o Binkoštih vsacega leta.

Ustopnina za osebo 1 gld. Otroci pod 10 letom
so ustoppnine prosti. (606—3)

Največja razpošiljalnica blaga v Brnu

Filip Ticho,

(99—25)

Zelny trh 21. **BRNO** Radničká ulice 17.

Ostanek

Razpošilja proti povzetju ali predplačilu:

Brnskega sukna, metrov 3:10, za celo moško obleko, dobre baže samo gld. 6:—.
Brnskega sukna, metrov 3:10, za celo moško obleko, boljše baže samo gld. 8:—.
Brnskega sukna, metrov 3:10, za celo moško obleko, najfinije baže samo gld. 10:75.
Brnskega sukna, črne barve, metrov 3:10, zadostujoč za salonsko obleko, jako trajno
samo gld. 9:—.
Metra 2, za ogrtač, v najfinijih barvah in blagih vrstah, samo gld. 6:—.
Grebennasto blago za pranje (da se sme prati, se jamči), v najnovijih narisih in
barvah, metrov 6:40, za celo moško obleko samo gld. 8:—.
Ostanek platnenega blaga, sukančeve blago, ki se sme prati in v čudovitih vzorcih
metrov 6:40, za celo moško obleko samo gld. 4:—.
Ogrinjalet iz sukanca, 9 četrtink dolgo, gld. 1:20; čista volna 10 četrtink dolgo
gld. 4:—; popolnoma črna s svilnenimi resami (kašmirske robe za zalovanje)
gld. 4:50.

Blago za ženske obleke

v vseh načinih tkanja,
izvršbah in barvah, naj-
novije in najelegant-
nejše za pomladansko in
poletno sezono 1891/92.

Za celo obleko, dvojno širiko,

v dobri baži 10 m gld. 3:50
v boljši baži 10 m „ 6:—
v finiji baži 10 m „ 8:—
v najfiniji baži,
čista volna 10 m „ 9:—
v velefini baži,
čista volna 10 m „ 13:—
francosko blago.

Črni kašmir, saksonski izdelek, gladek, progast ali rožast:

1 obleka 10 m, gladek
gld. 4:50.
1 obleka 10 m, progast
gld. 5:50 do najfin. vrste.

Angleški sefiri (platno); najfinije in najpraktičnejše za domače in cestne obleke.

Novo!
1 cela obleka v Ia. baži
10 m gld. 5:50.
1 cela obleka v IIa. baži
10 m gld. 4:—.

Francosko blago, (satini),

ki se sme prati, za kar se
jamči.

Za celo obleko,

10 metrov:
v dobri baži . . . gld. 2:80
v fini baži . . . „ 3:50
v najfiniji baži . . . 4:50
v atlasasti baži . . . 6:—

Jutni zastori,

turški vzorec kompletne
dolgoti prve baže gld. 3:50
druge baže gld. 2:50.

Tuniški zastori,

z zlatom pretkani, z vele-
finimi progami in čopi,
kompletne dolgoti v vseh
barvah gld. 4:50.

Garnitura,

2 posteljni pregrinjali in prt
iz jute . . . gld. 3:50
iz ripsa . . . „ 4:50

Manilske

posobne preproge

jako trajne,
ostanek 10—11 m gld. 3:40.

Platneno blago

kos-30 Dunajskih vatlov.

Cena kosu:

Rumburško statvino platno,
5 četrtink široko gld. 6:50.
Rumburški oksford, pristne
barve, Ia gld. 6:50.

Rumburški oksford, pristne
barve IIa gld. 4:50.

Šifon, dobre baže, a gld.
4:50, 5:50, 6:50 do gld. 9:—.

Domače platno, štiri četr-
tinke široko, gld. 4:50, 5
četrtink gld. 5:50.

Štefanijsko platno, pet četr-
tink široko, popolno na-
domestilo za platnene tka-
nine gld. 9:—.

Atlasasti gradl za posteljne
prevlake Ia gld. 8:50, IIa
gld. 5:50.

Platnene rjuhe brez šivi,
komad 2 m dolg gld. 1:10.
Kanezas, Ia baže za po-
steljne prevlake gld. 6:—.

Ženske srajce iz šifona ali
močnega platna, s čip-
kami, 6 komadov gld. 3:50.
iz najboljše Rumburške
tkanine s svičarsko ve-
zenino 6 komadov gld. 6:—.

Zaloga piva v Ljubljani

prve Graške delniške pivovarne

združeni pivovarji

Schreiner v Gradci in Hold v Puntigamu

je pri

(173—21)

M. Zoppitsch-u

Kolodvorske ulice št. 24 pritlično

kateri ima v svoji mestni in tranzitni ledenici v Ljubljani po
nizki tovarniški ceni na prodaj v sodčkih in steklenicah

najboljše vrste vedno svežega piva

iz zgoraj imenovanih pivovarn ter pošilja mestnim kupovalcem
piva tudi potrebni led na dom brez vseh stroškov.

Na vprašanja odgovarja točno in frankovano.

ANDR. DRUŠKOVIČ

trgovec z železnino

Mestni trg 10 LJUBLJANA Mestni trg 10

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, ku-
hinjskega in vsakovrstnega polje-
delskega orodja, kovanje za okna
in vrata, cementa i. t. d.,
sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Fine

(416—13)

vodne pile in žage

za kojih izbornost se jamči, po najnižji ceni.

Ilustrovani modni katalogi zastoj in franko. — Uzorci pošljejo
se na zahtevanje od vsega blaga zastoj in franko.

Najlepši
in
najcenejši

otročji vozički

pri Antonu Obrezi,
tapecirarji (454-11)
v Ljubljani, Šelenburgove ulice, 4.
Novo, fino in močno blago.

Svaritev!

Bivši pisar c. kr. okrajnega sodišča v Radovljici, **Janez Petrič** iz Žabje vasi, laže se po Kranjskem, da službuje v moji pisarni in ljudje me zaradi njegovih dolgov osebno in pismeno nadlegujejo. Da to človeče ne bode mojega imena zlorabljalo še dalje, izjavljam, da **Janez Petrič** nikdar v moji pisarni služil ni in da bi ga tudi nikdar ne vsprejel, ker ga predobro poznam.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1891.

Ivan Plantan,
c. kr. notar.

(635-1)

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (175-43)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Venci in trakovi za vence

(522-7)

dobé se ceneno pri

J. S. BENEDIKT-u v Ljubljani.

Zaloga piva bratov Reininghaus v Ljubljani.

Priporočamo

izborno pivo v steklenicah

potem

(583-3)

marčno in uležano pivo v sodih.

Restavracija „Pri zvezdi“

priporoča vina iz najboljših krajev, z Dolenjskega, Hrvaškega, Štajerskega in iz Istre; nadalje izvrstna vina v buteljah, in sicer: Ptujski „Stadtberger“, Jeruzalemec in Rifoško i. t. d. — Toči se tudi Koslerjevo marčno pivo. — Izdajajo se **obedne karte** (Mittags-Abonnement). Na razpolaganje je **senčnati vrt** in **kegljišče**.

(629-1)

S spoštovanjem

Fran Ferlinc.

Prostovoljna dražba.

Dne 16. avgusta t. l. popoldne ob 3. uri vršila se bode v **Ozaljski graščini** prostovoljna dražba

400 hektolitrov vina lastnega pridelka.

Vino je dvojne vrste, belo, staro in novo, a oddajalo se bode v večjih ali manjih partijah. — K tej dražbi vabi kupce

upraviteljstvo graščine Ozalj pri Karlovcu.

(Ponatis se ne plača.)

(597-3)

„ANKER“

društvo za zavarovanje na življenje, na rente in proti nezgodam
na Dunaji.

Ustanovljeno leta 1857.

Poroštveni zaklad av. v. . gl. 41,389.671-82

Stanje zavarovalnin 1. dné

julija 1891 „ 204,921.639-41

Izplačila do 1. julija 1891 „ 82,734.828-11

Zavaruje

na življenje v vseh kombinacijah, na doto in na kapital, katerega je izplačati o gotovi starosti, potem na rente in proti nezgodam.

Vojaška zavarovanja za neslužbujoče vojake sklepajo se brezplačno.

Zavarovanci dobé mimo nizke premije, katero plačujejo, tudi delež dobička, in to pri vseh kombinacijah. (613-2)

Glavni zastopnik za Kranjsko:

J. J. Naglas v Ljubljani.

Novo racijonalno zdravljenje.

Brez zdravil.

Vsem bolnim na živcih

se najtopleje priporoča 21. izdaja izšle brošure
Romana Weissmann-a

Ueber Nervenkrankheiten, Vorbeugung und Heilung.

Dobiva se zastoj

(332-8)

v lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Neškodljivo.

Spričevala znanih zdravnikov.

Za zobe nepresežno

je

I. Trnkóczy-jeva voda za usta

aromatiška, svežilna tekočina, katera ovira pohabljenje zob in odpravlja zadah ust. — Velika steklenica 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek

je jako obljubljen in svežilen ter dela zobe blesteče bele, a 30 kr.

Navedena zdravila, za katerih izbornost je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveže v zalogi ter jih razpošilja vsak dan po pošti

lekarna Trnkóczy

poleg mestne hiše v Ljubljani.

Naročilam od zunaj zadošča se z obratno pošto.

Gradeč: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Francišku“, (ob jednem kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstadtstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radeckiji“, III., Radetzkyplatz 17. (616-2)